

[Wittrup.]

bestemmelser. Det fastslås i § 9, hvad der forstås ved en person. Det fastslås, at man ikke kan omgå loven ved at danne aktieselskaber eller lignende institutioner. Herefter kan en gårdmand, der har f. eks. 3 sønner, som han ønsker at anbringe i hver sin gård på rimelige vilkår, udmærket gøre dette uden at falde ind under denne lovs bestemmelser. Han kan ved lejlighed købe en gård, til den, han har, drive den selvstændigt ved bestyrer, og når den ældste søn har nået en sådan alder, at han kan overtage gården, kan han tilskøde ham gården, og straks efter kan han købe og drive en ny gård til den næste søn — den tredje søn skal formentlig have den gamle gård. Ingen i udvalget har tænkt på at gribe ind i et sådant naturligt forhold.

Hvis en mand ejer 2 gårde, men ønsker at erhverve en tredje gård, f. eks. på 50 ha, kan han godt købe den, men må lade handelen være betinget af, at han opnår landbrugsministerens tilladelse. Han må da henvende sig til statens jordlovsudvalg og bede om en forhandling. Han skal stille 10 ha til rådighed. Det viser sig nu, at 3 indeklemte husmænd har ønsket tillægsjord. A. ønsker 2 ha, B. 3 ha og C. 4 ha, i alt 9 ha. Der er således 1 ha tilbage, men da den ikke kan anvendes til tillægsjord og der heller ingen er på stedet, som ønsker byggegrund til en landarbejderbolig, så erklærer jordlovsudvalget, at det ikke ønsker at erholde mere jord, og manden kan beholde den resterende ene hektar og få tilladelse til at få skøde på ejendommen. Jorden må afleveres fra den af de pågældende 3 ejendomme, hvorfra der er brug for jord til tillægsjord.

Havde der kun været een indeklemt husmand, der ønskede 2 eller 3 ha tillægsjord, ville resten, 7 eller 8 ha, være at aflevere til et nyt husmandsbrug, og der måtte tages hensyn til vejforhold o. lign., så at det nye husmandsbrug kunne blive anbragt på en rimelig måde.

Om alle disse praktiske enkeltheder kan der ikke opstilles skemaer. De må overlades til fri forhandling indenfor lovens rammer mellem statens jordlovsudvalg og den, der skal aflevere jorden.

Hovedprincippet er, at ingen, der har 2 ejendomme, kan erhverve en tredje uden at komme til at tjene et udstykningsformål, fortrinsvis fremskaffelse af jord til indeklemte husmænd.

Angående bestående godser henvender loven sig ikke til de nuværende ejere om noget, udover at den åbner adgang til, at

de nuværende ejere for deres arvinger kan ordne forholdene således, at godset ubeskåret kan gå i arv. I så fald skal de inden 1. oktober 1953 søge forhandling med statens jordlovsudvalg, og hvis de opnår enighed med dette om afgivelse af den jord, loven forudsætter, kan de erholde landbrugsministerens påtegning på deres adkomstdokumenter om aflevering, hvorefter godset kan overtages af arvingerne.

Ved afgørelse af, hvor megen jord der ved arv eller forudgående tilsvarende ordning skal afgives, gås frem på den måde, at godsejeren eller hans dødsbo udtager 2 af godsets gårde, hvis grundværdi er over 35 000 kr., dernæst registreres alle godsets øvrige gårde, hvis grundværdi er 35 000 kr. eller derover. Disse samlede areal og grundskyldsmasse er det, der skal afgives $\frac{1}{5}$ af. Alle godsets mindre ejendomme under 35 000 kr.s grundværdi holdes udenfor ved beregningen. Hvis det antal gårde over 35 000 kr.s grundværdi, som findes udover de 2, der er fritaget på forhånd, har et areal landbrugsjord på 1 500 ha, skal der afleveres 300 ha fortrinsvis til tillægsjord. Denne tillægsjord skal afgives, hvor der er brug for den, også fra de to gårde, der er taget fra forlods. Medgår det til rådighed værende areal ikke til tillægsjord, anvendes resten til oprettelse af nye brug. Restarealet, som statens jordlovsudvalg ikke har brug for, forbliver hos godset. Prisen for den jord, der afgives, fastsættes ved forhandling mellem statens jordlovsudvalg og godsejeren.

Når jorden er afgivet eller bindende tilsagn om afgivelse til nærmere fastsat tid er ordnet med statens jordlovsudvalg og godkendt af landbrugsministeriet, foranlediger landbrugsministeriet notering herom foretaget på godsets blad i tingbogen.

Leje-, forpagtnings- eller bestyrerforhold må ikke eksistere, uden at der er oprettet en skriftlig kontrakt om forholdet.

Dele af en landbrugsejendom, det være sig bygninger eller andet, må ikke bortlejes eller anvendes på en måde, der hindrer ejendommens selvstændige drift. Dog kan vedvarende græsningsarealer i eng, kær, mose og marsk samt hedearealer og jordlodder, der ligger mindst 2 km fra landbrugsejendommens bygninger, udlejes til andenmand for indtil 5 år ad gangen, men sådan udleje til andenmand af de nævnte arealer kan tidligst ske, når ejeren har boet på ejendommen og selv har benyttet de pågældende arealer i 5 år.

De nævnte bestemmelser finder ikke anvendelse på aftaler om tørveskær, grusgrav-